Valiokunnan lausunto YmVL 24/2017 vp─ E 70/2017 vp

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2018

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2018 (E 70/ 2017 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- kalatalousneuvos Risto Lampinen, maa- ja metsätalousministeriö
- tutkija Tapani Pakarinen, Luonnonvarakeskus
- toimitusjohtaja Kim Jordas, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
- toiminnanjohtaja Markku Marttinen, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry
- erityisasiantuntija Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- suojeluasiantuntija Matti Ovaska, WWF Suomi
- puheenjohtaja Kalervo Aska, Tornio-Muoniojokiseura ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:
- ympäristöministeriö
- Kalatalouden Keskusliitto

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antoi 31.5.2017 suosituksensa vuoden 2018 TA-Cista Itämeren kalakannoille. ICESin suositukset muodostavat perustan komission ehdotukselle vuoden 2018 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä. Komissio on suositusten perusteella 29.8.2017 antanut ehdotuksensa Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2018 seuraavasti:

Kalakanta	EU TAC2017	Suomen kiintiö vuonna 2017	ICES neuvo vuodelle 2018	Komission ehdotus EU TAC 2018	Muutos-%
Pohjanlahden silakka	140 998	115 599	95 566	70 617	-49,92
Pääaltaan silakka	191 129	41 914	238 229	238 229	24,64
Läntinen silakka	28 401	2	17 309	12 987	-54,27
Riianlahden silakka	31 074	0	28 999	28 999	-6,68
Kilohaili	260 993	13 477	262 310	262 310	0,50
Pääaltaan/Pohjanlahden lohi	95 928	24 787	116 000*	106 096	10,60
Suomenlahden lohi	10 485	9 410	11 800**	10 003	-4,60
Itäinen turska	30 857	542	26 071	22 275	-27,81
Läntinen turska	5 597	48	3 130 - 5 295***	5 597	0,00
Punakampela	7 862	0	6 272	6 272	-20,22

* Suositukseen sisältyy arvio ei-toivotuista, raportoimattomista ja väärinraportoiduista saaliista. Ei-toivottu saalis koostuu hylkeen vahingoittamasta kalasta (7 700 lohta) ja alamittaisesta kalasta (3 100 lohta), josta ensin mainittu tulee vähentää TACista ja viimeksi mainittu lisätä TACiin. Lisäksi suositukseen sisältyy arvio raportoimattomasta (7%) ja väärinraportoidusta (16%) saalista yhteensä 26 900 lohta. Myös Venäjän osuus (1,9 % 81 400 lohesta) tulee ottaa huomioon. Suosituksen haarukka on arvioista ja laskentatavasta riippuen siten 79 854—116 000 lohta.

**Suositukseen sisältyy arvio ei-toivotuista ja raportoimattomista saaliista. Ei-toivottu saalis (16%) (hylkeen vahingoittama tai alamittainen lohi) tulee ottaa huomioon vahvistettaessa TACia poisheittokiellon mukaisesti. Lisäksi suositukseen sisältyy arvio raportoimattomasta saalista (3%). Myös Venäjän osuus (9,3 % 9 558 lohesta) tulee ottaa huomioon. Suosituksen haarukka on arvioista ja laskentatavasta riippuen siten 8 670—11 800 lohta.

*** Suositetussa meren kokonaissaaliissa on mukana vapaa-ajankalastajien saaliina 1 754 tonnia.

EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun perusasetuksen 1380/2013 artiklassa 2 olevan tavoitteen mukaan kalakantoja tulisi hyödyntää kestävän enimmäistuoton MSY:n (Maximum Sustainable Yield) mukaisesti vuoteen 2015 mennessä ja asteittain viimeistään vuoteen 2020 mennessä kaikkien kalakantojen osalta.

MSY määritellään ICESin suosituksissa kalakannan kutukannan sekä kalakannan kalastuskuolevuuden perusteella. Kalakannan katsotaan olevan MSY -tilassa, kun kutukanta on määriteltyä kokoa suurempi ja kalastuskuolevuus määriteltyä tasoa pienempi. Kyseiset tavoiteluvut on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja ki-

lohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman liitteissä I ja II ja ICESin uusimmassa tieteellisessä neuvossa Pohjanlahden silakkakannasta.

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakkakanta, Riianlahden silakkakanta sekä kilohailikanta ovat viimeisimmän tiedon perusteella MSY -tilassa (sekä kalastuskuolevuuden että kutukannan koon osalta).

ICES on ensimmäistä kertaa antanut neuvon Pohjanlahden silakkakannalle, jossa on yhdistetty Selkämerellä ja Perämerellä esiintyvän silakkakannan tiedot. ICESin mukaan nämä eivät ole eriytyneet toisistaan ja ne on syytä arvioida yhdessä.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC ja Suomenlahden lohen TAC kattavat molemmat useita lohikantoja, joiden tila vaihtelee suuresti. Vahvimmat lohikannat ovat Perämeren suuret lohikannat (Tornionjoki, Kalix, Pite, Åby, Byske, Ume/Vindel), jotka poikastuotannon perusteella ovat MSY tilassa tai lähellä sitä. Heikkoja lohikantoja ovat erityisesti Rickleån, Kågeälven ja Öreälven Pohjanlahdella ja monet kannat Itämeren pääaltaalla. Suomenlahden villit lohikannat (Viron lohijoet Keila, Vasalemma ja Kunda) ovat poikastuotannon perusteella osoittaneet elpymisen merkkejä. ICES määrittelee lohikantojen MSY tilaa vaelluspoikastuotannon perusteella (vähintään 75 prosenttia potentiaalisesta tuotannosta).

ICES tuo neuvossaan myös esille, että sekakantakalastus on uhka heikoille lohikannoille, erityisesti Itämeren pääaltaalla, jossa kaikki heikot lohikannat käyvät syönnöksellä. Näiden kantojen elvyttäminen edellyttää pitkäaikaisia toimia kuten kalastusrajoituksia meressä, erityisesti Itämeren pääaltaalla sekä jokisuissa ja jokialueilla, elinympäristöjen kunnostuksia ja vaellusesteiden poistamista. ICES toteaa lisäksi, että Suomenlahden alueella pääosa lohista ovat istutettuja. Lohenkalastus Suomenlahdella tulisi kohdentaa istutettuun loheen mm. hyödyntämällä eväleikkauksia.

Meritaimenen osalta EU:ssa ei tehdä päätöksiä TACista. ICES toteaa kuitenkin meritaimenta koskevassa neuvossaan, että meritaimenen kohdennettua kalastusta ja joutumista sivusaaliiksi muussa kalastuksessa tulisi vähentää Pohjanlahdella ja eteläisellä Itämerellä villien meritaimenkantojen suojelemiseksi. Lisäksi on tarpeen kunnostaa meritaimenen elinympäristöjä ja poistaa vaellusesteitä.

ICES toteaa, että se ei voi antaa analyyttistä arviota itäisen turskakannan tilasta. Tästä syystä ICES antaa varovaisuusperiaatteeseen perustuvan suosituksen kiintiön pienentämisestä. Läntisen turskakannan tila on heikentynyt merkittävästi ja siihen kohdistuvaa kaikkea kalastuskuolevuutta on olennaisesti vähennettävä. Viimeisin vuosiluokka on suurin moneen vuoteen, mikä voi johtua kuturauhoitusta koskevan ajankohdan siirtämisestä paremmin kattamaan läntisen turskakannan varsinaista kutuaikaa.

ICES on monen vuoden ajan todennut, että Euroopan ankeriaskanta on kriittisessä tilassa ja että varovaisuusperiaatteen perusteella kaikki ihmisten aiheuttamat vaikutukset (mm. vapaa-ajankalastus, kaupallinen kalastus, vesivoima, pumppuasemat ja veden laadun heikentyminen), jotka vähentävät aikuisten hopea-ankeriaiden lisääntymistä ja selviytymistä tulee poistaa tai pienentää mahdollisimman pieneksi.

Valiokunnan lausunto YmVL 24/2017 vp

Valtioneuvoston kanta

Peruskanta

Valtioneuvosto kannattaa Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamista vuodelle 2018 siten, että kalakantojen hyödyntäminen kestävän enimmäistuoton (Maximum Sustainable Yield, MSY) mukaisesti saavutettaisiin EU:n yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan perusasetuksen 1380/2013 tavoitteiden mukaisesti mahdollisimman pian, kuitenkin asteittain viimeistään vuoteen 2020 mennessä kaikkien kalakantojen osalta.

Tämä tulee toteuttaa siten, että kalastusmahdollisuuksien vahvistaminen perustuu MSY kalastuskuolevuuden vaihteluväleihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman tai ICES:n sitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon mukaisesti.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC

ICESin neuvon mukaan kaupallisen kalastuksen kokonaissaaliin merellä ei tulisi ylittää 116 000 lohta. Vuoden 2016 havaintojen perusteella tästä tulisi vähentää hylkeiden vahingoittamien lohien määrä 7 700 lohta ja arvioituna raportoimattomana ja väärinraportoituna saaliina 26 900 lohta sekä Venäjän osuus (1,9 % 81 400 lohesta) 1 546 lohta. Näin laskemalla päädyttäisiin EU:n TACiin, jonka suuruus olisi 79 854 lohta, joka merkitsisi n. 17 prosentin pienennystä kuluvan vuoden TACiin.

Parhaillaan valmisteltavana olevan Itämeren lohen monivuotisen hoitosuunnitelman lähtökohtana on kalastuskuolevuuden asettaminen tasolle 0,1. Tämän perusteella tieteellisen neuvon tietojen mukaan kaupallisen kalastuksen TAC saisi olla enintään 139 128 lohta. Tämä määrä perustuu ICESin arvioon meressä olevan pyyntikokoisen lohen määrästä. Edellä mainitusta määrästä tulisi neuvon tietojen mukaan vähentää hylkeiden vahingoittamien lohien määrä 9 235 lohta ja arvioituna raportoimattomana ja väärinraportoituna saaliina 32 000 lohta sekä Venäjän osuus (1,9 % 97 893 lohesta) 1 859 lohta. Näin laskemalla päädyttäisiin EU:n TACiin, jonka suuruus olisi 96 033 lohta, joka vastaisi kuluvan vuoden TACin tasoa (95 928 lohta).

Valtioneuvosto kannattaa TACin pienentämistä tieteellisen neuvon mukaisen laskelman suuntaisesti.

Valtioneuvosto pyrkii siihen, että Suomen vapaa-ajankalastuksessa käytössä olevan kaltainen kahden lohen kiintiösäännöstö otetaan Itämerellä käyttöön laajemminkin.

Valtioneuvosto nostaa esiin Itämeren lohikantojen sekakantakalastukseen liittyvät ongelmat.

Valtioneuvosto edellyttää, että komissio ja jäsenvaltiot jo kuluvasta kalastuskaudesta alkaen valvovat tehostetusti, että Itämerellä ei harjoiteta laitonta lohenkalastusta. Valvonnalla tulee estää laittoman kalastuksen harjoittaminen ja jos sellaista todennetaan, se on viipymättä ja kokonaan eliminoitava. Samalla tulee varmistaa, että kalastuksen valvontaan käytettävällä EU-rahoituksella varmistetaan valvonnan riittävät resurssit ja että valvontatoiminta on vaikuttavaa.

Suomenlahden lohen TAC

Valtioneuvosto kannattaa TACin vahvistamista ICESin neuvon mukaisesti siten, että TACin pohjaluku olisi 11 800 lohta, josta vähennetään hylkeiden vahingoittamien lohien määrä 1 888 lohta (16 %) ja arvioitu raportoimaton saalis 354 lohta (3 %) sekä Venäjän osuus (9,3 % 9 558 lohesta) 888 lohta. EU:n TAC olisi siten 8 670 lohta, joka olisi n. 17 prosentin pienennys kuluvan vuoden TACiin (10 485 lohta) verrattuna.

Valtioneuvosto katsoo, että kalastus tulisi pyrkiä kohdistamaan istutettuihin lohiin.

Pohjanlahden silakan TAC

Valtioneuvosto kannattaa TACin vahvistamista ICESin uusimman tieteellisen neuvon mukaisen kalastuskuolevuuden MSY-pistearvon 0,21 (uusi Fmsy vaihteluväli on 0,15—0,21) mukaisesti siten, että TAC olisi 95 566 tonnia, joka olisi n. 32 %:n pienennys kuluvan vuoden TACiin (140 998 tonnia) verrattuna.

Asetuksen 2016/1139 liitteessä I määriteltyä kalastuskuolevuuden MSY-vaihteluväliä (0,11—0,15) ei voida käyttää, koska ICES on antanut siitä merkittävästi poikkeavan neuvon uudesta MSY-vaihteluvälistä ja on perustanut TAC suosituksensa siihen. Lisäksi liitteessä I Fmsy vaihteluväli koskee vain Selkämeren silakkakantaa. Komission ehdotus 70 617 tonnin TACista perustuu kuitenkin Selkämeren silakan osakannan kalastuskuolevuusarvoon 0,15, joka merkitsisi kuluvan vuoden TACin (140 998 tonnia) puolittamista.

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan TAC

Valtioneuvosto kannattaa TACin vahvistamista asetuksen 2016/1139 liitteessä I määritellyn kalastuskuolevuuden MSY pistearvon 0,22 (Fmsy vaihteluväli on 0,16—0,28) mukaisesti siten, että TAC olisi 267 745 tonnia, josta vähennetään Venäjän osuus (9,5 %) ja otetaan huomioon Riianlahteen liittyvä vaellus. Komissio on tämän mukaisesti ehdottanut 238 229 tonnin TACia, joka suurenisi n. 25 % kuluvaan vuoden TACiin (191 129 tonnia) verrattuna.

Riianlahden silakkakannan TAC

Valtioneuvosto kannattaa TACin vahvistamista asetuksen 2016/1139 liitteessä I määritellyn kalastuskuolevuuden MSY vaihteluvälin (0,24—0,38) mukaisesti siten, että otetaan huomioon pääaltaalle liittyvä vaellus.

Läntisen silakkakannan TAC

Valtioneuvosto kannattaa TACien vahvistamista ICES:n neuvon mukaisen kalastuskuolevuuden MSY vaihteluvälin (soveltuva alempi vaihteluväli 0,23—0,32) mukaisesti.

Kilohailin TAC

Valtioneuvosto kannattaa TACin vahvistamista asetuksen 2016/1139 liitteessä I määritellyn kalastuskuolevuuden MSY-pistearvon 0,26 (vaihteluväli on 0,19—0,27) mukaisesti siten, että TAC olisi 291 715 tonnia. TACin tasossa otetaan huomioon Venäjän osuus (10,08 %) siten, että EU:n TAC olisi 262 310 tonnia, joka vastaa komission ehdotusta. TAC suurenisi siten n. 0,5 % kuluvaan vuoden TAC:iin (260 993 tonnia) verrattuna.

Itäisen turskakannan TAC

Itäisen turskakannan tilaa ei ole voitu analysoida tarkasti eikä ICES ole voinut suositella kalastuskuolevuuden vaihteluväliä kannalle. Suomi kannattaa TACin olennaista pienentämistä ICESin neuvon mukaisesti.

Läntisen turskakannan TAC

Valtioneuvosto kannattaa TACin vahvistamista ICESin neuvon mukaisen kalastuskuolevuuden MSY-vaihteluvälin (soveltuva alempi vaihteluväli 0,15—0,26) mukaisesti. Lisäksi Suomi katsoo, että läntiseen turskakantaan kohdistuva kaikki kalastuskuolevuus tulee ottaa huomioon kalastuksen säätelyssä.

Euroopan ankeriaskanta

Valtioneuvosto on erittäin huolestunut Euroopan ankeriaskannan heikosta tilasta. Ankeriaskannan elvyttämiseksi tulee ryhtyä unionin laajuisiin toimenpiteisiin, jotta kannan elpyminen voidaan mahdollistaa tasapainoisella ja tehokkaalla tavalla. Komission ehdotus ankeriaan kalastuskiellosta pelkästään Itämerellä tulee viipymättä korvata koko unionin merialuetta koskevilla tehokkailla järjestelyillä, kuten kalastuksen täyskiellolla tai kalastuskauden rajoituksilla sekä päivittämällä kansalliset ankeriaanhoitosuunnitelmat ja tehostamalla niiden toimeenpanoa.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta yhtyen valtioneuvoston kantaan ja viitaten kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) suosituksia koskevaan lausuntoonsa YmVL 20/2017 vp korostaa tavoitetta vahvistaa Itämeren vuoden 2018 kalastusmahdollisuuksia siten, että kalakantojen kestävän enimmäistuoton (MSY) taso saavutetaan mahdollisimman pian ja viimeistään vuoteen 2020 mennessä. Valiokunta pitää kansainvälisen merentutkimusneuvoston suosituksia hyvinä ja katsoo, että lähtökohtaisesti niitä tulee noudattaa päätettäessä kalakantojen kalastuskiintiöistä ja suurimmista sallituista saaliista (TAC).

Sekä Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen että Suomenlahden lohen ICESin neuvon mukainen kokonaissaalissuositus on noin 17 % nykyistä pienempi. Valiokunta tukee TACien pienentämistä ICESin suosituksen suuntaisesti. Lohikannan osittaisesta vahvistumisesta huolimatta on tärkeää, että kalastuksessa otetaan huomioon tarve pienentää Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden kiintiötä Puolan väärinraportoidun saaliin vuoksi. Valiokunta painottaa aikaisempiin lausuntoi-

hinsa viitaten, että Puolan salakalastuksen ja lohisaaliin virheellisen raportoinnin lopettamiseksi tulee viimein löytää tehokkaat keinot. Eteläisen Itämeren kalastuksenvalvontaa tulee kehittää riskiperusteisesti ja systemaattisesti. Uudet keinot laittoman kalastuksen estämiseksi näyttävät välttämättömiltä. Valiokunta korostaa ICESin suosituksen noudattamista lähtökohtaisesti TACia asetettaessa, mutta pitää myös valtioneuvoston tavoin tarpeellisena, että neuvotteluissa on liikkumavaraa tyydyttävän kokonaisratkaisun saavuttamiseksi.

Valiokunta korostaa lisäksi tarvetta toimia tehokkaasti yhdessä Ruotsin kanssa lohen sekakantakalastuksen vähentämiseksi ICESin suosituksen mukaisesti ja erityisesti eteläisen Itämeren ajosiimakalastuksen nykyistä tehokkaammaksi rajoittamiseksi. Kalastuksen tulisi kohdistua hyvässä tilassa oleviin kalakantoihin ja ohjata pois niiltä alueilta, joilla on suuri mahdollisuus sekakantakalastukseen. Heikoimmassa tilassa olevien lohikantojen suojelu edellyttää kalastuksen järjestämistä lohikantakohtaisesti.

Valiokunta korostaa myös, että lohenkalastusta tulee Suomenlahdella pyrkiä kohdistamaan istutettuihin eväleikattuihin kaloihin. Valmisteilla olevassa Itämeren lohenhoitosuunnitelmassa tavoitteena on luoda yhtenäinen EU-tason menettely rasvaeväleikkauksien toteuttamiseksi. Yhtenäisen sääntelyn aikaansaaminen on tärkeää, sillä Virossa luonnonlohien tuki-istutukset ovat merkittävältä osin rasvaeväleikattuja. Tästä johtuen kalastuksen kohdentaminen rasvaeväleikattuihin lohiin Suomenlahdella ei kohdistuisi ainoastaan kalastettavaksi tarkoitettuihin istukkaisiin, vaan myös luonnonlohikantojen vahvistamiseksi istutettuihin lohiin.

Valiokunta korostaa, että EU:n Itämeren lohenhoitosuunnitelma on tärkeätä saada valmiiksi mahdollisimman nopealla aikataululla. Vaelluskalakantojen elvyttäminen edellyttää kalastuksensääntelyn ohella nousuesteiden ohittamista jokialueilla. Kalateiden rakentamista ja vesistökunnostuksia tulee edistää myös kansallisesti valtioneuvoston periaatepäätöksellä hyväksymän kalatiestrategian ja lohi- ja meritaimenstrategian mukaisin toimin, jotka sisältyvät myös merenhoidon toimenpideohjelmiin. Myös virkistys- ja kotitarvekalastuksen lohisaaliiden raportointijärjestelmiä tulee kehittää niin Suomessa kuin koko Itämeren alueella.

Turska on koko Itämeren tärkeimpiä avainlajeja niin ekosysteemitasolla kuin kaupallisestikin. ICESin mukaan läntistä turskakantaa kalastetaan tällä hetkellä tehokkaammin kuin kannan kestävä enimmäistuotto sallisi. Valiokunta pitää valtioneuvoston tavoin tärkeänä itäisen turskakannan suurimman sallitun saalismäärän olennaista pienentämistä ICESin neuvon mukaisesti. Läntisen turskakannan osalta valiokunta yhtyen valtioneuvoston kantaan pitää lähtökohtana TACin vahvistamista ICESin neuvon vaihteluvälin mukaisesti. Valiokunta korostaa, että turskakantojen kalastusta rajoittavat toimenpiteet ovat hyvin tärkeitä ylikalastuksen ja turskakantojen erittäin heikon tilan vuoksi. Turskakannan heikko tila vaikuttaa välillisesti laajasti Itämeren ekosysteemien tilaan. Koska kilohaili on turskan pääravintoa, sen kalastuksella on keskeinen merkitys turskakannalle. Kilohailisaaliin arvioidaan olevan kestävällä tasolla.

Valiokunta toteaa, että Pohjanlahden silakan osalta ICES on käyttänyt uudenlaista laskentatapaa, joka osoittaa silakkakannan merkittävää vähenemistä. Valiokunta pitää varovaisuusperiaatteen mukaisesti perusteltuna valtioneuvoston kannan mukaista 32 %:n leikkausta.

Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan Suomen rannikon ja sisävesien ankeriaskannat ovat lähes kokonaan istutuksista peräisin. Istukkaat on pyydetty Severnjoen suistosta Englannista. Suomen merialueen rannikon istutukset onnistuvat Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan hyvin ja niistä on hyötyä. Sen sijaan valtaosa sisävesiin istutetuista ja siellä kasvaneista ankeriaista kuolee voimalaitosten turbiineihin kutuvaelluksellaan kohti merta. Kaikki ankeriaat, myös Suomeen istutetut, villit muualta tuodut istukkaat, vaeltavat parinkymmenen vuoden kuluessa kutupaikalleen Sargassomereen, joka on Pohjois-Atlantilla Karibian meren pohjoispuolella sijaitseva matalikko.

Valiokunta on valtioneuvoston tavoin hyvin huolestunut ankeriaskannan heikosta tilasta. Ankerias on Itämeren merellisen ympäristön suojelukomission HELCOMin arvioinnissa jo vuonna 2013 määritelty Itämerellä äärimmäisen uhanalaiseksi. Myös Bonnin yleissopimuksessa muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemisesta ankerias on vuonna 2014 sisällytetty liitteeseen II, jonka lajien tilanne on epäsuotuisa tai suojelu tarvitsee kansainvälistä yhteistyötä. Valiokunta korostaa ICES:in suosituksen mukaisesti, että laji tarvitsee uhanalaisuutensa vuoksi nopeasti tehokasta suojelua koko unionin merialueella, mutta myös alueellisesti ja ajallisesti rajatumpia toimia on syytä selvittää.

EU:n laajuisten toimien ohella valiokunta kiirehtii kansallisten ankeriaanhoitosuunnitelmien päivittämistä ja suunnitelmien tehokasta toimeenpanoa suojelutilanteen parantamiseksi. Suomen sisävesien osalta tulee osana kannan elvytystä edistää ankeriaiden mereen vaelluksen onnistumiseksi ohitusuomien tai -putkien rakentamista voimalaitospatoihin. Tarpeen on myös edelleen selvittää mahdollisen kansallisen ankeriaan rauhoittamispäätöksen tehokkuutta ja muita vaikutuksia.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Ympäristövaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 5.10.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Satu Hassi vihr
varapuheenjohtaja Silvia Modig vas
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Susanna Huovinen sd
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Pauli Kiuru kok
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk

jäsen Sari Multala kok
jäsen Riitta Myller sd
jäsen Martti Mölsä si
jäsen Veera Ruoho kok
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk
jäsen Mirja Vehkaperä kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos